

Πώς οι γονείς αξιολογούν τη φροντίδα υγείας στα νοσηλευόμενα παιδιά τους

Βασιλική Μάτζιου

Επίκουρη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Νοσηλευτικής, Αθήνα

Πέτρος Γαλάνης

Νοσηλεύτης MSc, Υποψήφιος Διδάκτορας, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Νοσηλευτικής, Υπότροφος Ιδρύματος «Α.Σ. ΩΝΑΣΗΣ», Αθήνα

Δήμητρα Αλεξοπούλου

Φοιτήτρια, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Νοσηλευτικής, Αθήνα

Ευφροσύνη Βλαχιώτη

Νοσηλεύτρια ΠΕ, Νοσοκομείο Παιδών «Αγία Σοφία», Αθήνα

Κωνσταντίνος Τσουμάκας

Επίκουρος Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Νοσηλευτικής, Αθήνα

Τμήμα Νοσηλευτικής, Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΣΚΟΠΟΣ της παρούσας μελέτης ήταν η καταγραφή των απόψεων των γονέων σχετικά με την παρεχόμενη φροντίδα υγείας.

ΥΛΙΚΟ-ΜΕΘΟΔΟΣ Ο μελετώμενος πληθυσμός ήταν 378 γονείς, τα παιδιά των οποίων νοσηλεύτηκαν σε παιδιατρικά νοσοκομεία. Η συλλογή των στοιχείων πραγματοποιήθηκε με δομημένο ανώνυμο ερωτηματολόγιο, ενώ η στατιστική ανάλυση των δεδομένων έγινε με το στατιστικό πακέτο SPSS 10 και χρησιμοποιήθηκε ο στατιστικός έλεγχος χ^2 .

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Η μέση ηλικία των ερωτηθέντων ήταν 31,8 έτη. Το 55% των γονέων ήταν Έλληνες, ενώ το 38,6% ήταν Αλβανοί. Το 93,9% των γονέων θεώρησε αρκετά καλή έως άριστη τη φροντίδα του παιδιού

How do parents evaluate the health care provided to their hospitalized children

Vassiliki Matziou

Assistant Professor of the Faculty of Nursing, University of Athens, Greece

Petros Galanis

PN, MSc, PhD Candidate of the Faculty of Nursing, University of Athens, Scholar of the Foundation "A.S. ONASIS", Athens, Greece

Dimitra Alexopoulou

Student of the Faculty of Nursing, University of Athens, Athens, Greece

Efrosini Vlachioti

PN, Children Hospital "Agia Sophia", Athens, Greece

Konstantinos Tsoumakas

MD, Assistant Professor of the Faculty of Nursing, University of Athens, Athens, Greece

Nursing Department, University of Athens

AIM of this study was to estimate parents' opinion according to provided health care.

MATERIAL-METHOD The study population consisted 378 parents of whose children have been hospitalized in paediatric hospitals. The data was collected through an anonymous structured questionnaire while the statistical analysis was based on the statistical package SPSS 10 including χ^2 test.

RESULTS Mean age of parents was 31.8 years. 55% of parents were Greek, while 38.6% were Albanian. 93.9% of parents considered the care of their child in the hospital quite good to excellent. Albanian parents, considered the provided care in paediatric hospitals ($P < 0.001$) better compared with Greeks. Housewives and workmen

τους στο νοσοκομείο. Οι Αλβανοί γονείς, σε σχέση με τους Έλληνες, θεώρησαν πως η παρεχόμενη φροντίδα στα παιδιατρικά νοσοκομεία είναι καλύτερη ($P < 0,001$). Οι ασχολούμενες με τα οικιακά μητέρες και οι εργάτες πατέρες θεώρησαν πως η παρεχόμενη φροντίδα στα παιδιά τους είναι καλύτερη, σε σχέση με τις υπόλοιπες επαγγελματικές ομάδες ($P = 0,013$). Οι γονείς που τα παιδιά τους νοσηλεύτηκαν στο χειρουργικό ή ορθοπαιδικό τμήμα θεώρησαν πως η φροντίδα στα συγκεκριμένα τμήματα ήταν καλύτερη σε σχέση με το παθολογικό τμήμα ($P < 0,001$). Τέλος, βρέθηκε πως όσο υψηλότερο είναι το μορφωτικό επίπεδο των γονέων τόσο μειώνεται η βαθμολογία τους για την παρεχόμενη φροντίδα ($P < 0,001$).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ Η μελέτη έδειξε πως η παρεχόμενη φροντίδα υγείας στα παιδιατρικά νοσοκομεία είναι αρκετά καλή, σύμφωνα με τις απόψεις των γονέων. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένες δυσκολίες, που πρέπει να αντιμετωπιστούν με την αρμονική συνεργασία γονέων και νοσηλευτικού προσωπικού.

Λέξεις-κλειδιά:

• Γονείς • Αξιολόγηση • Φροντίδα • Παιδί • Νοσοκομείο

Υπεύθυνος αλληλογραφίας

Βασιλική Μάτζιου
Ευβοίας 31, 152 35 Βριλήσσια, Αθήνα
Τηλ. 210-60 14 785

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η εισαγωγή του παιδιού στο νοσοκομείο αποτελεί τραυματική εμπειρία τόσο για το ίδιο το παιδί όσο και για την οικογένειά του. Μελέτες έδειξαν ότι η παρουσία των γονέων κατά τη διάρκεια της νοσηλείας του παιδιού στο νοσοκομείο συμβάλλει στη μείωση των αρνητικών αντιδράσεων στη συμπεριφορά τους.¹⁻³ Η δεκαετία του 1980 έχει χαρακτηριστεί ως δεκαετία αποδοχής των πλεονεκτημάτων που απορρέουν από την παρουσία και την εμπλοκή των γονέων στη φροντίδα των παιδιών τους στο νοσοκομείο.¹⁻³

Είναι πλέον αποδεδειγμένο ότι η συμμετοχή των γονέων στη φροντίδα του παιδιού τους συμβάλλει στην ανάπτυξη σχέσεων εμπιστοσύνης και συνεργασίας. Επίσης, βελτιώνει την επικοινωνία με το νοσηλευτικό προσωπικό και την ικανοποίηση από την παρεχόμενη φροντίδα.^{2,4-9}

Στη διεθνή βιβλιογραφία, η έρευνα παλαιότερα επικεντρωνόταν στην ικανοποίηση των γονέων από την

fathers considered better the provided care in their children, compared with other occupations ($P = 0.013$). Parents that their children have been hospitalized in a surgical or orthopaedic ward considered the care in these wards better, compared with the pathological ward ($P < 0.001$) than those who were higher educated. Finally, parents that had lower educational level considered the provided care in their children better ($P < 0.001$).

CONCLUSIONS Study has showed that according to parents' opinion the provided health care in paediatric hospitals is quite good. However, there are still difficulties that should be confronted with the co-operation between parents and nurse staff.

Key words:

• Parents • Evaluation • Child • Care • Hospital

Corresponding author

Vassiliki Matziou
31 Evoias street, GR-152 35 Vrilissia, Athens, Greece
Tel: +30 210-60 14 785

ιατρική παρέμβαση και την αντιμετώπιση του πόνου, ενώ λιγότερη έμφαση δινόταν στις απόψεις των γονέων για την παρεχόμενη φροντίδα.¹⁰⁻¹²

Την τελευταία δεκαετία, η ικανοποίηση των ασθενών υπήρξε αντικείμενο πολλών μελετών στην κλινική πράξη, προκειμένου να εκτιμηθεί η ποιότητα της φροντίδας.¹³⁻¹⁹ Στην περίπτωση των νοσηλευόμενων παιδιών, η εκτίμηση της ποιότητας της παρεχόμενης φροντίδας στηρίζεται στην ικανοποίηση των γονέων.^{1-3,20-22} Μελέτες δείχνουν ότι η αντίληψη των γονέων για την παρεχόμενη φροντίδα είναι τελείως διαφορετική από την αντίληψη του ιατρονοσηλευτικού προσωπικού.²³⁻²⁷ Συχνά, το προσωπικό υποεκτιμά ή υπερεκτιμά τις ανάγκες και τα προβλήματα των γονέων.¹⁹

Για την καλύτερη δυνατή λειτουργία των παιδιατρικών νοσοκομείων οι επιστήμονες υγείας οφείλουν να γνωρίζουν τις απόψεις και τις ανάγκες των γονέων που σχετίζονται με τη νοσηλεία των παιδιών τους,^{3,28} καθώς έτσι τους παρέχεται η δυνατότητα να ανταπο-

κρίνονται καλύτερα στις ανησυχίες και τις ανάγκες παιδιών και γονέων.³

ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός της παρούσας μελέτης ήταν η εκτίμηση των απόψεων των γονέων σχετικά με την ποιότητα της παρεχόμενης φροντίδας στα νοσηλευόμενα παιδιά τους.

ΥΛΙΚΟ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΣ

Ο μελετώμενος πληθυσμός ήταν 378 γονείς, τα παιδιά των οποίων νοσηλεύτηκαν σε παθολογικά (N=182), χειρουργικά (N=99) και ορθοπαιδικά (N=97) τμήματα παιδιατρικών νοσοκομείων της Αθήνας.

Για τη συλλογή των στοιχείων χρησιμοποιήθηκε τροποποιημένο το ερωτηματολόγιο των Ball et al.¹ Το ερωτηματολόγιο περιελάμβανε ερωτήσεις που αφορούσαν τις απόψεις των γονέων για τη φροντίδα που παρέχεται από τους νοσηλευτές στα παιδιά, καθώς επίσης και δημογραφικά στοιχεία. Αναλυτικότερα, οι ερωτήσεις αναφέρονταν:

- Στην ενημέρωση των γονέων σχετικά με τα προβλήματα υγείας του παιδιού τους, τις επώδυνες διαδικασίες και τους κανονισμούς του νοσοκομείου
- Στη συμμετοχή των γονέων στη φροντίδα του παιδιού τους
- Στη συνεργασία νοσηλευτών και γονέων.

Για την πραγματοποίηση της παρούσας ερευνητικής μελέτης εξασφαλίστηκε γραπτή άδεια από τα παιδιατρικά νοσοκομεία στα οποία συλλέχθηκαν τα στοιχεία.

Τα στοιχεία συλλέχθηκαν με συνέντευξη, ενώ προηγουμένως οι γονείς ενημερώθηκαν για το σκοπό της μελέτης και η συμμετοχή τους ήταν εθελοντική. Το ερωτηματολόγιο περιελάμβανε 24 ερωτήσεις, στις οποίες οι γονείς κλήθηκαν να απαντήσουν αν διαφωνούν, διαφωνούν πολύ, συμφωνούν ή συμφωνούν πολύ. Για τη στατιστική επεξεργασία των στοιχείων, αρνητικές θεωρήθηκαν οι απαντήσεις των γονέων που διαφώνησαν ή διαφώνησαν πολύ, ενώ θετικές θεωρήθηκαν οι απαντήσεις των γονέων που συμφώνησαν ή συμφώνησαν πολύ. Επιπλέον, οι γονείς κλήθηκαν να βαθμολογήσουν τη φροντίδα που παρέχεται στο παιδί τους ως ανεπαρκή, αρκετά καλή, πολύ καλή ή άριστη.

Η στατιστική επεξεργασία των δεδομένων της μελέτης πραγματοποιήθηκε με το στατιστικό πακέτο SPSS 10. Πιο συγκεκριμένα, χρησιμοποιήθηκε η περιγραφική στατιστική και ο στατιστικός έλεγχος του χ^2 .²⁹

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Στον πίνακα 1 φαίνονται τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των γονέων. Η μέση ηλικία των ερωτηθέντων ήταν $31,8 \pm 0,3$ έτη (μέσος±τυπικό σφάλμα). Από τους 378 ερωτηθέντες, οι 306 (81%) ήταν μητέρες των παιδιών, ενώ οι 72 (19%) ήταν πατέρες, 208 (55%) ερωτηθέντες ήταν Ελληνικής καταγωγής, ενώ 146 (38,6%) ήταν

Πίνακας 1. Δημογραφικά χαρακτηριστικά των γονέων.

Χαρακτηριστικά		N	(%)
Φύλο	Άνδρες	72	19
	Γυναίκες	306	81
Εθνικότητα	Ελληνική	208	55
	Αλβανική	146	38,6
	Άλλη	24	6,4
Μόνιμη κατοικία	Αθήνα	203	53,7
	Υπόλοιπο Αττικής	72	19
	Επαρχία	103	27,3
Οικογενειακή κατάσταση	Άγαμοι	13	3,45
	Έγγαμοι	352	93,1
	Διαζευγμένοι/χήροι	13	3,45
Εκπαιδευτικό επίπεδο	Αναλφάβητοι/Απόφοιτοι πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης	132	35
	Απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	135	35,7
	Απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	111	29,3

Αλβανικής καταγωγής. Το μεγαλύτερο ποσοστό των μητέρων (38,4%) ασχολούνταν με τα οικιακά, το 53,7% των γονέων κατοικούσε μόνιμα στην Αθήνα, το 27,3% κατοικούσε στην επαρχία και το 19% στο υπόλοιπο της Αττικής. Οι γονείς ανέφεραν σε ποσοστό 45,8% ότι τα παιδιά τους είχαν νοσηλευτεί στο παρελθόν σε παιδιατρικό νοσοκομείο, ενώ το 54,2% των γονέων απάντησαν πως ήταν η πρώτη τους εμπειρία σε νοσοκομείο.

Το 93,9% των γονέων θεώρησε αρκετά καλή έως άριστη τη φροντίδα του παιδιού τους στο νοσοκομείο, ενώ μόλις το 6,1% των γονέων θεώρησε ανεπαρκή την παρεχόμενη νοσηλευτική φροντίδα, γεγονός που κρίνεται ιδιαίτερα ικανοποιητικό. Πιο συγκεκριμένα, το 36,2% των γονέων θεώρησε άριστη την παρεχόμενη νοσηλευτική φροντίδα, το 32,8% τη θεώρησε πολύ καλή και το 24,9% αρκετά καλή. Οι γονείς κλήθηκαν να σχολιάσουν²⁴ προτάσεις/αναφορές και τα αποτελέσματα των απαντήσεών τους φαίνονται στους πίνακες 2-4. Από την στατιστική ανάλυση διαπιστώθηκε ότι:

- Οι Αλβανοί γονείς, σε σχέση με τους Έλληνες, θεώρησαν πως η παρεχόμενη φροντίδα στα παιδιατρικά νοσοκομεία ήταν καλύτερη ($P<0,001$).
- Οι ασχολούμενες με τα οικιακά μητέρες και οι εργάτες πατέρες θεώρησαν πως η παρεχόμενη φροντίδα στα παιδιά τους ήταν καλύτερη, σε σχέση με τις υπόλοιπες επαγγελματικές ομάδες ($P=0,013$).
- Οι γονείς που τα παιδιά τους νοσηλεύτηκαν στο χειρουργικό ή ορθοπαιδικό τμήμα θεώρησαν πως η φροντίδα στα συγκεκριμένα τμήματα ήταν καλύτερη σε σχέση με το παθολογικό τμήμα ($P<0,001$).
- Τέλος, βρέθηκε πως όσο αυξάνεται το μορφωτικό επίπεδο των γονέων, τόσο μειώνεται η βαθμολογία τους για την παρεχόμενη φροντίδα ($P<0,001$).

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Τα αποτελέσματα της παρούσας μελέτης έδειξαν ότι η παρεχόμενη νοσηλευτική φροντίδα στα παιδιατρικά νοσοκομεία, σύμφωνα με την άποψη των γονέων, χαρα-

Πίνακας 2. Απόψεις των γονέων σχετικά με την ενημέρωση που έλαβαν από το νοσηλευτικό προσωπικό.

	Ναι		Όχι	
	N	(%)	N	(%)
Παροχή πληροφοριών/οδηγιών από το νοσηλευτικό προσωπικό	259	68,5	119	31,5
Πληροφόρηση για το τμήμα όπου νοσηλεύεται το παιδί τους	212	56,1	166	43,9
Ενημέρωση σχετικά με τους κανόνες του νοσοκομείου	173	45,8	205	54,2
Κατανόηση των ιατρικών οδηγιών	202	51,1	185	48,9
Υποβολή ερωτήσεων του νοσηλευτή για το τι θα ήθελαν να μάθουν σχετικά με την ασθένεια ή τη νοσηλεία του παιδιού	198	52,4	180	47,6
Γνώση των νοσηλειών από το νοσηλευτικό προσωπικό	313	82,8	65	17,2
Πληροφόρηση για τις εξετάσεις του παιδιού	298	88,8	80	21,2
Ενημέρωση του παιδιού πριν από κάθε διαδικασία	232	61,4	133	35,2

Πίνακας 3. Απόψεις των γονέων σχετικά με τη συμμετοχή τους στη φροντίδα των παιδιών τους.

	Ναι		Όχι	
	N	(%)	N	(%)
Αισθάνονται ότι μπορούν να αναλάβουν τη φροντίδα του παιδιού τους στο σπίτι μετά την έξοδό του	252	66,7	126	33,3
Ενθάρρυνσή τους για συμμετοχή στις νοσηλευτικές διαδικασίες	253	66,9	125	33,1
Επανελημμένη υποβολή των ίδιων ερωτήσεων από το νοσηλευτικό προσωπικό	255	67,5	123	32,5
Υποστήριξη των παιδιών στις επώδυνες διαδικασίες	291	77	87	23
Οι νοσηλευτές τους βοήθησαν να αισθάνονται άνετα, συμμετέχοντας στη φροντίδα του παιδιού	297	88,6	81	21,4

Πίνακας 4. Απόψεις των γονέων σχετικά με τη συνεργασία τους με το νοσηλευτικό προσωπικό.

	Ναι		Όχι	
	N	(%)	N	(%)
Επικοινωνία νοσηλευτών-γονέων για τις επιπτώσεις της ασθένειας	238	63	140	37
Παρουσία νοσηλευτή κοντά στο παιδί	51	13,3	327	86,7
Εμπιστοσύνη στο νοσηλευτικό προσωπικό	334	88,4	44	11,6
Σεβασμός των δικαιωμάτων και της προσωπικότητας του παιδιού	332	87,8	46	12,2
Παραμονή του νοσηλευτή με το παιδί σε περίπτωση που ήταν στενοχωρημένο ή ανήσυχο	164	43,4	214	56,6
Επικοινωνία νοσηλευτή-γονέων	236	62,4	142	37,6
Αδιαφορία των νοσηλευτών για τις ανησυχίες τους	197	52,1	181	47,9
Σεβασμός των επιθυμιών και των αντιρρήσεων του παιδιού	304	80,4	74	19,6
Εκδήλωση πραγματικού ενδιαφέροντος και προσοχής για το παιδί	316	83,6	62	16,4
Θετική ανταπόκριση των νοσηλευτών στις ερωτήσεις τους	316	83,6	62	16,4
Παροχή άνεσης υποβολής ερωτήσεων στους νοσηλευτές	311	82,3	67	17,7

κτηρίζεται ως εξαιρετικά ικανοποιητική. Ειδικότερα, το 93,9% των γονέων χαρακτήρισε αρκετά καλή έως άριστη τη φροντίδα του παιδιού τους στο νοσοκομείο, ενώ μόλις το 6,1% θεώρησε ανεπαρκή την παρεχόμενη νοσηλευτική φροντίδα. Σε παρόμοια συμπεράσματα κατέληξε και μελέτη των Ball και et al, σύμφωνα με την οποία το 91,4% των ερωτηθέντων θεώρησε καλή έως άριστη την παρεχόμενη νοσηλευτική φροντίδα.¹

Επίσης, βρέθηκε πως οι γονείς Αλβανικής καταγωγής χαρακτήρισαν καλύτερη την παρεχόμενη νοσηλευτική φροντίδα σε σχέση με τους Έλληνες γονείς, γεγονός που μπορεί να οφείλεται στο ότι οι Έλληνες δεν είναι απολύτως ικανοποιημένοι από το σύστημα υγείας της χώρας μας και έχουν περισσότερες απαιτήσεις.

Αξιοσημείωτο είναι ότι το 98,1% των γονέων παρέμεινε με το παιδί του στο νοσοκομείο κατά τη διάρκεια της νοσηλείας του, εύρημα το οποίο επιβεβαιώνεται και από άλλες μελέτες.¹⁻³ Είναι φυσιολογικό, άλλωστε, οι γονείς να μην αφήνουν μόνα τα παιδιά τους σε μια τέτοια δύσκολη κατάσταση, όπως είναι η νοσηλεία στο νοσοκομείο

Ακόμη, εξαιρετικής σημασίας είναι η πληροφόρηση και ενημέρωση των γονέων.¹⁻³ Είναι προφανές ότι οι γονείς επιθυμούν να ενημερώνονται όσο το δυνατόν περισσότερο σχετικά με την κατάσταση της υγείας των παιδιών τους. Σύμφωνα με τα ευρήματα της μελέτης του Algren, οι γονείς είχαν πλημμελή ενημέρωση, χωρίς όμως να διευκρινίζονται οι λόγοι που τους οδήγησαν σε αυτή την άποψη.³⁰ Στην παρούσα μελέτη, οι μισοί σχεδόν γονείς ανέφεραν πως δεν ενημερώθηκαν

για τους κανόνες λειτουργίας του νοσοκομείου, καθώς και για τη λειτουργία του τμήματος στο οποίο νοσηλεύονταν το παιδί τους.

Η συμμετοχή των ίδιων των γονέων στη φροντίδα υγείας των παιδιών τους παίζει σημαντικό ρόλο στην άποψή τους για την ποιότητα παρεχόμενης νοσηλευτικής φροντίδας.¹⁻⁹ Οι προσδοκίες των γονέων και η συμμετοχή τους στη φροντίδα του παιδιού τους είναι πολύ σημαντικά στην παιδιατρική νοσηλευτική πρακτική. Βιβλιογραφικά δεδομένα δείχνουν ότι ακόμη και στα πιο οργανωμένα ιδρύματα, όπου η οικογενειακή φροντίδα υποστηρίζεται από το σύστημα υγείας, τόσο οι νοσηλευτές όσο και οι υπόλοιποι επιστήμονες υγείας δεν ενθαρρύνουν πάντα την ενεργό συμμετοχή των γονέων στη φροντίδα του παιδιού τους. Στην παρούσα μελέτη, το 66,9% των γονέων θεώρησε πως το νοσηλευτικό προσωπικό του επέτρεπε να συμμετάσχει στη φροντίδα του παιδιού τους, όποτε ήταν εφικτό, ποσοστό που δεν κρίνεται ιδιαίτερα ικανοποιητικό.

Ιδιαίτερα ενθαρρυντικό είναι το ότι το 83,6% των γονέων ανέφερε πως το νοσηλευτικό προσωπικό απαντούσε με προθυμία στα ερωτήματά τους, το 88,4% το εμπιστευόταν και το 82,3% ένιωθε άνετα, υποβάλλοντας ερωτήσεις στο νοσηλευτικό προσωπικό. Οι νοσηλευτές χρειάζεται να συνεργάζονται με τους γονείς και να τους αντιμετωπίζουν ως ισότιμα μέλη της ομάδας παροχής φροντίδας, με απώτερο στόχο τη δημιουργία κατάλληλου περιβάλλοντος για τη διατήρηση της ακεραιότητας και της ενότητας της οικογένειας και την ανάπτυξη σχέσεων εμπιστοσύνης.¹⁻³

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από τα αποτελέσματα της παρούσας μελέτης προκύπτει ότι η παρεχόμενη νοσηλευτική φροντίδα στα παιδιατρικά νοσοκομεία θεωρείται αρκετά ικανοποιητική από την πλευρά των γονέων. Βεβαίως, εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένες δυσκολίες και περιορισμοί στη φροντίδα των νοσηλευόμενων παιδιών, γεγονός που πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη τόσο από το ιατρονοσηλευτικό προσωπικό όσο και από τους γονείς. Για το λόγο αυτό, απαιτείται κλίμα αρμονικής συνεργασίας και εμπιστοσύνης μεταξύ γονέων και επιστημόνων υγείας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ball M, Glasper A, Yerrell P. How well do we perform? Parents' perceptions of paediatric care. *Profession Nurse* 1988, 4:115-118
- Ygge BM, Arnetz JE. Quality of paediatric care: application and validation of an instrument for measuring parent satisfaction with hospital care. *Int J Qual Health Care* 2001, 13:33-43
- Homer CJ, Marino B, Cleary PD, Alpert HR, Smith B, Goldmann DA et al. Quality of care at a children's hospital. *Arch Pediatr Adolesc Med* 1999, 153:1123-1129
- Jones D. Effect of parental participation on hospitalized, child behavior. *Issues Compr Pediatr Nurs* 1994, 17:81-92
- Ygge BM, Arnetz JE. A study of parental involvement in pediatric hospital care: Implications for clinical practice. *J Pediatr Nurs* 2004, 19:217-223
- Alsop-Shields L. The parental-staff interaction model of pediatric care. *J Pediatr Nurs* 2002, 17:442-448
- Coyne IT. Partnership in care: parent's view of participation in their child's care. *J Clin Nurs* 1995, 4:71-79
- Taylor B. Parents as partners in care. *Paediatr Nurs* 1996, 8:24-27
- Wharton RH, Levine KR, Buka S, Emanuel L. Advance care planning for children with special health care needs: A survey of parental attitudes. *Pediatrics* 1996, 97:682-687
- Chan L, Russel TJ, Robak N. Parental perceptions of the adequacy of pain control in their child after discharged from the emergency department. *Pediatr Emerg Care* 1998, 14: 251-253
- Watt-Wattson JH, Everden C, Laqson C. Parent's perceptions of their child's acute pain experience. *J Pediatr Nurs* 1990, 5: 344-349
- Reid GJ, Chambers CT, McGrath PJ, Finley GA. Coping with pain and surgery: children's and parent's perspective. *Int J Behav Med* 1997, 4:339-363
- Cleary PD, McNeal BJ. Patient satisfaction as an indicator of quality of care. *Inquiry* 1988, 25:25-36
- Donabedian A. The quality of care. How can it be assessed? *J Am Med Assoc* 1988, 260:1743-1748
- Avis M, Bond M, Arthur A. Satisfying solutions? A review of some unresolved issues in the measurement of patient satisfaction. *J Adv Nurs* 1995, 22:316-322
- Ross Davies A, Ware JE. Involving consumers in quality of care assessment. *Health Affairs* 1988, 7:33-48
- Vuori H. Patient satisfaction—does it matter? *Qual Ass Health Care* 1991, 3:183-189
- Carey RG, Seibert JH. A patient survey system to measure quality improvement: questionnaire reliability and validity. *Med Care* 1993, 31:834-845
- Bragadottir H, Reed D. Psychometric instrument evaluation: The pediatric family satisfaction questionnaire. *Pediatr Nurs* 2002, 28:475-482
- Lewis CC, Scott DE, Pantell RH, Wolf MH. Parent satisfaction with children's medical care. Development, field test, and validation of a questionnaire. *Med Care* 1986, 24:209-215
- Wells RD, Dahl B, Nilson B. Comparison of the levels of quality of inpatient care delivered by pediatrics residents and by private, community pediatricians at one hospital. *Acad Med* 1998, 73:192-197
- Budreau G, Chase L. A family-centered approach to the development of a pediatric family satisfaction questionnaire. *Pediatr Nurs* 1994, 20:604-608
- Callery P. Caring for parents of hospitalized children: A hidden area for nursing work. *J Adv Nurs* 1997, 26:992-998
- Graves C, Hayes VE. Do nurses and parents of children with chronic conditions agree on parental needs? *J Pediatr Nurs* 1996, 11:288-299
- Graves JK, Ware ME. Parents' and health professionals' perceptions concerning paternal stress during a child's hospitalization. *Child Health Care* 1990, 19:37-42
- Horner MM, Rawlins P, Giles K. How parents of children with chronic conditions perceive their own needs. *MCN Am J Matern Child Nurs* 1987, 12:40-43
- Tughan L. Visiting in the PICU: A study of the perceptions of patients, parents, and staff members. *Crit Care Nurs Q* 1992, 15:57-68
- Schaffer P, Vaughn G, Kenner C, Donohue F, Longo A. Revision of a parent satisfaction survey based on the parent perspective. *J Pediatr Nurs* 2000, 15:373-377
- Pagano M, Gauvreau K. Αρχές Βιοστατιστικής. Ελληνική μετάφραση. Επιμέλεια: Δαφνή Ο. Εκδόσεις «Ελλην», Αθήνα, 2000: 345-360
- Algren C. Role perceptions of mothers who have hospitalized children. *Child Health Care* 1985, 14:6-9

Υποβλήθηκε: 6/5/2005

Επανυποβλήθηκε: 27/9/2005

Εγκρίθηκε: 12/10/2005